

ÅRSRAPPORT 2012

INNHold

1. INNLEDNING	1
2. BARNESAKKYNDIG KOMMISSJON.....	2
2.1 Antall saker	2
2.2 Behandlede saker	2
2.3 Saksbehandlingstid	3
2.4 Oppdragsgivere.....	3
2.5 Eksterne henvendelser.....	4
2.6 Kommisjonens virksomhet 2012.....	4
2.7 Kommisjonens vurderinger.....	5
2.8 Kommisjonens evaluering av første periode.....	5
3. SEKRETARIATET	6
3.1 Sekretariatets virksomhet 2012	6
3.2 Regnskap 2012.....	6

1. INNLEDNING

Barnesakkyndig kommisjon ble opprettet med virkning fra 1. januar 2010. Kommisjonen skal kvalitetssikre alle rapporter avgitt av sakkyndige i barnevernssaker, enten de er bestilt av barneverntjenesten, fylkesnemnda, domstolene eller de private parter. Først når en rapport er gjennomgått av kommisjonen kan den gi grunnlag for tiltak i henhold til barnevernlovens kapittel 4. Også når en sakkyndig rapport legges til grunn for at barneverntjenesten ikke iverksetter tiltak, skal rapporten legges frem for kommisjonen. Kommisjonens virksomhet er hjemlet i barnevernloven § 2-5. Fra 1. januar 2010 skal alle sakkyndige rapporter som brukes i barnevernssaker, kvalitetssikres av kommisjonen.

Barnesakkyndig kommisjon er oppnevnt av Kongen i statsråd for en periode på 3 år. Kommisjonens sekretariat er lokalisert hos Statens sivilrettsforvaltning. Statens sivilrettsforvaltning yter juridisk, kontorfaglig og administrativ bistand til kommisjonen.

Årsrapporten er todelt. I kapittel 2 rapporterer leder av Barnesakkyndig kommisjon fra kommisjonenes arbeid i 2012. I kapittel 3 rapporterer Statens sivilrettsforvaltning i samarbeid med leder av Barnesakkyndig kommisjon om sekretariatets arbeid i 2012.

2. BARNESAKKYNDIG KOMMISSJON

2.1 Antall saker

Antall innregistrerte saker i 2012 var 975, inkludert tilleggsrapporter. Dette er en økning på vel 100 saker fra 2011. Barnesakkyndig kommisjon har ferdigbehandlet 988 saker i 2012. Ved årsskiftet var det ingen restanser.

Tabell 2.1 Antall saker¹ - innkommet – behandlet – restanse

	2012	2011	% endring 11-12
Innkomet	975	866	12,5
Behandlet	988	857	
Restanse	0	13	

Økningen i antall saker i 2012 har vært større enn forventet. Siden dette var det tredje året kommisjonen har vært i funksjon, må det antas at kommisjonen nå er kjent for de sakkyndige og deres oppdragsgivere. Økningen antas derfor å skyldes at barnevernet i 2011 fikk økte ressurser og dermed også har fått økt sin kapasitet til å behandle saker i 2012².

Antall hastesaker holder seg på omtrent samme nivå som i fjor, 126 saker (13 %) mot 121 (14 %) i 2011. Hastesakene må ofte behandles i løpet av et par dager og forlenger i perioder behandlingstiden på andre saker.

Tabell 2.2 Oversikt over utvikling i antall hastesaker

	2012	2011
Totalt antall saker	975	866
Hastesaker	126	121
% andel hastesaker	13	14

2.2 Behandlede saker

Kommisjonen har ikke hatt bemerkninger til 641 rapporter, det vil si i 64,8 % av sakene. Kommisjonen har hatt mindre bemerkninger i 110 saker og bemerkninger i 184 saker. I 38 saker ble det fremmet krav om tilleggsrapport. Totalt 15 rapporter ble registrert med alvorlige bemerkninger og dermed uegnet som sakkyndigbevis.

Det har vært en liten økning i andel saker uten bemerkninger fra 62,4 % i 2011 til 64,8 % i 2012. Andel saker hvor kommisjonen har fremsatt krav om tilleggsrapport har økt fra 2,4 % i 2011 til 3,8 % i 2012. Også andel rapporter som ble vurdert uegnet som sakkyndigbevis gikk opp fra 0,3 % i 2011 til 1,5 % i 2012.

¹ Tallene inkluderer også tilleggsrapporter.

² Pressemelding fra Barne-, - likestillings, og inkluderingsdepartementet 21.03.2011.

Da kategorien mindre bemerkninger først ble tatt bruk 2. halvdel 2011 bør kategoriene mindre bemerkninger og bemerkninger slås sammen ved sammenlikning av 2011 og 2012. Det har vært en nedgang i andel bemerkninger i de ovennevnte kategorier fra 34,7 % i 2011 til 29,7 % i 2012.

I punkt 2.7 vil utviklingen i kommisjonens vurderinger fra 2011 til 2012 kommenteres nærmere.

Tabell 2.3 Oversikt over kommisjonens bemerkninger/krav om tilleggsrapport

	2012	% andel	2011 ³	% andel
Ingen bemerkninger	641	64,8	535	62,4
Mindre bemerkninger	110	11,1	27	3,1
Bemerkninger	184	18,6	271	31,6
Krav om tilleggsrapport	38	3,8	21	2,4
Alvorlige bemerkninger	15	1,5	3	0,3
Sum	988	~100	857	~100

2.3 Saksbehandlingstid

I hovedsak innfris Barnesakkyndig kommisjons gjeldende saksbehandlingsfrister. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2012 var 8,5 dager inklusive helger og fridager. Dette er en nedgang på 1,5 dag fra 2011.

Også i 2012 kom det uforholdsmessig mange hastesaker. Kommisjonen har fortsatt å prioritere disse for å hindre at domstolen eller fylkesnemnda må utsette behandling av berammede saker. Mange av disse hastesakene behandles i løpet av 2-3 dager og trekker ned gjennomsnittet på saksbehandlingstiden. I perioder med svært mange innkomne saker, som mai/juni med til sammen 200 saker og oktober/november med tilsvarende antall saker, gikk saksbehandlingstiden som følge av dette utover fristen i en del ordinære saker. Også i forbindelse med ferieavvikling kan saksbehandlingstiden gå ut over fristen i noen saker.

Kommisjonsmedlemmene har i gjennomsnitt brukt 79 minutter på å vurdere en rapport. I 2011 var gjennomsnittlig behandlingstid 82 minutter.

Kommisjonen har også i 2012 arbeidet svært hardt og til tider under sterkt tidspress for å klare å overholde tidsfrister. Den ikke forventede økte pågangen av saker før sommeren medførte at det ble søkt departementet om oppnevning av ytterligere to kommisjonsmedlemmer. Det ble oppnevnt to nye medlemmer som startet i oktober. På bakgrunn av økningen i saksmengden i 2012 ba kommisjonsleder om at antall kommisjonsmedlemmer ble utvidet til 14 når det skulle oppnevnes ny kommisjon for neste periode.

2.4 Oppdragsgivere

Barnevernet er den største oppdragsgiver også i 2012. Andel saker fra barnevernstjenestene utgjør 70,5 % av totalt innkomne saker i 2012. Saker fra tingretten

³ Kategorien mindre bemerkninger ble registrert kun 2. halvår 2011.

utgjør en andel på 22,6 %. Fordelingen på de forskjellige oppdragsgivere har holdt seg ganske konstant over de tre årene kommisjonen har virket.

Tabell 2.3 Oversikt over oppdragsgivere

	2012		2011	
	Antall saker	% andel	Antall saker	% andel
Barneverntjenesten	697	70,5	602	70
Fylkesnemnda	36	3,6	27	3
Tingretten	224	22,6	211	25
Lagmannsretten	14	1,4	7	1
Private parter	17	1,7	9	1
Sum	988	~100	857	~100

2.5 Eksterne henvendelser

Sekretariatet har i 2012 ikke mottatt henvendelser fra forskere eller andre som ønsker innsyn i BSKs virksomhet.

2.6 Kommisjonens virksomhet 2012

Felles samlinger

Kommisjonen har hatt tre samlinger i 2012. Foruten generelle drøftinger om kriterier for bemerkningene våre, samt felles gjennomgang av enkelte rapporter, har vi hatt inviterte innledere til å snakke om faglige tema. Tema vi har konsentrert oss om i år har vært «Hvordan vurdere samspillsobservasjon» med innledninger av kommisjonsmedlem psykolog Mette Sund Sjøvoll og psykolog Haldor Øvreeide. Nestleder i Psykiatrisk gruppe - Den rettsmedisinske kommisjon har delt sine erfaringer i forbindelse med 22.juli-saken.

Kommisjonens kapasitet

Kommisjonsleder har fungert tilsvarende en 80 % stilling i 2012. I løpet av året har det også vært nødvendig å styrke sekretærfunksjonen ut over den 100 % stillingen som har vært knyttet til kommisjonen. Juridisk rådgiver har fungert i 20 % stilling gjennom hele 2012. Det har vært til stor nytte og hjelp, både i forbindelse med en del henvendelser fra advokater/andre, men ikke minst i utviklingen av mer overordnede problemstillinger. Økningen i kommisjonens/sekretariatets kapasitet er for en stor del medgått til håndtering av økningen i saksmengden.

Barnesakkyndig kommisjon mottar relativt mange henvendelser om deltakelse i møter, seminarer/undervisningsprogrammer og lignende med ønsker om informasjon om BSKs virksomhet. I 2012 har leder av kommisjonen deltatt på rundt 10 forskjellige arrangementer.

Kommisjonen har utarbeidet utkast til revisjon av saksbehandlingsreglene, og et utkast ble sendt Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i desember 2011. Det gjenstår imidlertid enkelte avklaringer slik at den reviderte versjonen av saksbehandlingsreglene trolig først vil foreligge i 2013.

Kommisjonen har i løpet av 2012 lagt ut en del informasjon om Barnesakkyndig kommisjon på vår hjemmeside. I tillegg til et dokument om *kommisjonens arbeidsform* og et om *veiledende mal for sakkyndig rapporter*, vil vi her spesielt nevne to informasjonsskriv som

ble lagt ut 2. halvår i 2012. Det ene omhandler temaene *tilknytning* og *samspillsobservasjon*, det andre om temaene *diagnostisering* og *standardmandat i sakkyndige utredninger*. Kommisjonen har fått positive tilbakemeldinger fra de sakkyndige på disse informasjonskrivene.

Kommisjonsmedlemmene har også i år vist stor innsats, entusiasme og engasjement, dokumentert blant annet ved at kommisjonen i all hovedsak holder tidsfristene og så langt har maktet å håndtere det store antall hastesaker.

2.7 Kommisjonens vurderinger

Statistikken viser at andel saker uten bemerkninger utgjorde 64,8 %, mot 62,4 % i 2011. Kommisjonen krevde i 2012 tilleggsrapporter i 3,8 % av sakene mot 2,4 % i 2011. Som nevnt i fjorårets årsrapport innførte vi i 2. halvår 2011 to nye kategorier av vurderingene våre. Det var kategoriene *mindre bemerkninger* og *alvorlige bemerkninger*. I kategorien *alvorlige bemerkninger*, er det bemerket at rapporten er så mangelfulle at den ikke egner seg som sakkyndig bevis. *Mindre bemerkninger* er påpekning av formelle mangler. Dette dreier seg i det vesentlige om informasjon som ikke har betydning for rapportens faglige innhold, men som bør hensyntas av den sakkyndige.

Kommisjonen har funnet det nyttig med disse to siste kategoriene. Skillet mellom kategoriene *mindre bemerkninger* og *bemerkninger* synliggjør at en god del av bemerkningene fra kommisjonen skyldes formelle mangler ved rapportene, ikke faglige mangler eller svakheter. Kategorien *alvorlige bemerkninger* tydeliggjør de rapportene som vurderes å være for svake til å brukes som sakkyndig bevis.

Alt i alt er det en liten økning i antall saker uten bemerkninger og en økning i de strengeste kategoriene, dvs. krav om tilleggsrapporter og alvorlige bemerkninger.

Når det gjelder dissens eller faglig uenighet i kommisjonen, har det forekommet i 5 saker i 2012.

Kommisjonen er opptatt av hvordan kommisjonens bemerkninger på sakkyndigrapporter mottas hos de sakkyndige, oppdragsgiver m.m. Så langt har kommisjonen mottatt svært få henvendelser om dette. I 2012 ble det mottatt fem henvendelser fra sakkyndige som var uenige eller ikke forsto kommisjonens bemerkninger. Det har vært tre henvendelser fra advokater. Noen få barnevernskontorer har tatt telefonkontakt for å få tilbakemelding på hvordan kommisjonens bemerkning skal tolkes. Tatt i betraktning det store antall saker kommisjonen har behandlet, synes dette å være beskjedne tall.

2.8 Kommisjonens evaluering av første periode

I forbindelse med kommisjonens siste samling i oktober 2012, ble det også foretatt en uformell evaluering av arbeidet i kommisjonen fra kommisjonens medlemmer. Generelt ga kommisjonsmedlemmene uttrykk for at arbeidet har vært spennende, engasjerende, faglig berikende og lærerikt.

De felles samlingene har vært viktige med gode diskusjoner og aktuelle temaer. Flere understreket at det har vært en god kommunikasjon både på samlingene og på e-post/telefon ellers. Hele kommisjonen uttrykte stor tilfredshet med kommunikasjonen mellom kommisjonsmedlemmene og sekretariatet.

Det ble også pekt på noen utfordringer for kommisjonen fremover. Det anses som viktig å videreutvikle kriterier for bemerkninger og utforming av kommisjonens brev, og å fortsette arbeidet med en samkjørt praksis i kommisjonen.

3. SEKRETARIATET

3.1 Sekretariatets virksomhet 2012

Sekretariatet skal tilrettelegge for å sikre god kommunikasjon og saksflyt mellom sekretariatet og kommisjonen, og skal sørge for tilgjengelighet for publikum. Sekretariatet ble styrket i 2011, ved en økning i konsulentstillingen og ved at jurist ble tilknyttet sekretariatet. I 2012 har sekretariatet blitt ytterligere styrket ved en økning i omfang av ledervervet tilsvarende en 80 % stilling og ved at konsulentstillingene er økt til en 120 % stillingsandel.

Sekretariatet ivaretar en rekke administrative funksjoner og deltar på fellessamlinger og møter med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Konsulentene ivaretar den merkantile funksjonen, og står for blant annet innregistrering og oversendelse av saker til kommisjonsmedlemmene samt utsendelse av svarbrev. Juristen har bistått med juridisk avklaring der dette har vært nødvendig ved håndteringen av rapporter. Videre har juristen ytt bistand ved generelle problemstillinger som er relevante for kommisjonens arbeid.

Den høye saksinngangen i 2012 har stilt sekretariatet overfor store utfordringer. Tross økning i saksinngang overholder sekretariatet fortsatt sin frist på to dager for utsendelse av saker. De aller fleste sakene videresendes umiddelbart etter mottak.

Sekretariatet og kommisjonen har fortsatt klart å prioritere saker som haster. Hastesakene fører tidvis til en meget belastende arbeidssituasjon, særlig for kommisjonens konsulent og medvirker til at andre viktige arbeidsoppgaver tidvis blir satt på vent.

3.2 Regnskap 2012

3.2.1 *Kapittel 854, post 21*

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har gitt Statens sivilrettsforvaltning fullmakt til å belaste kapittel 854 post 21 med kr 5 690 00 i 2012⁴. Det er avsatt kr 2 840 000 til dekning av utgifter knyttet til lønn, ledergodtgjørelse og drift av sekretariatet og kommisjonen. Kr 2 850 000 er satt av til å dekke godtgjørelser, honorarer og reiseutgifter for Barnesakkyndig kommisjons medlemmer.

Statens sivilrettsforvaltning har per 31.12.12 belastet kapittel 854 med kr 5 695 058.

I 2011 ble BSK-leders godtgjørelse belastet kapittel 800 post 21⁵. I 2012 er alle utgifter knyttet til lønn/godtgjørelser/øvrige drift av kommisjonen og sekretariatet belastet kapittel 854 post 21. Regnskapstallene presentert under er derfor ikke sammenliknbare.

⁴ Statsbudsjettet 2012 – Belastningsfullmakt av 30.04.2012

⁵ Kapittel 800 post 21 ble belastet med kr 595 826 i 2011

Tabell 3.1 Regnskapsrapport 2012

Kapittel 854 post 21	Bevilgning 2012	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Sekretariatet			
Sum lønnsutgifter/ godtgjørelse leder/øvrige drift	2 840 000	2 834 397	1 990 000
Kommisjonen			
Sum godtgjørelser/reiseutgifter	2 850 000	2 860 661	2 500 000
Sum	5 690 000	5 695 058	4 490 000